

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Обліково-фінансовий факультет

Кафедра обліку і оподаткування

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Методичні рекомендації

щодо проходження навчальної практики здобувачами вищої освіти
освітнього ступеня «молодший бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної форми здобуття вищої освіти

МИКОЛАЇВ
2021

УДК 35.073.53
Н15

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 17.06.2021 р., протокол № 11.

Укладачі:

- М.В. Дубініна – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- І.В. Ксьонжик – д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- Т.С. Пісоченко – канд. екон. наук, асистент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- С.В. Сирцева – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;
- Ю. Ю. Чебан – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

Рецензенти:

- А.В. Добровольський – заступник голови Миколаївської районної ради
- І. Ю. Жуковська – бухгалтер ТОВ «ВІТТАР»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
БЮДЖЕТ РОБОЧОГО ЧАСУ НА ПЕРІОД ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	6
ЗМІСТ ЗАВДАННЯІВ ПРАКТИКИ	6
ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	8
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	9

ВСТУП

Публічні закупівлі використовуються державою для регулювання економіки та розв'язання соціально значущих завдань. Держава, без залучення приватного сектора, об'єктивно не здатна виконати всі завдання, які поставило перед нею суспільство. Водночас, очевидним постає висновок про те, що публічні закупівлі є механізмом перерозподілу бюджетних коштів. Так, держава залежно від політичних пріоритетів розподіляє кошти між державними органами, а також установами, підприємствами, організаціями державної форми власності, які зобов'язані виконувати ті чи інші соціально значущі завдання. Відтак, публічні закупівлі покликані забезпечити ефективне використання бюджетних коштів та максимально якісне виконання замовниками своїх завдань.

Отже, однією з форм співробітництва між державою та суб'єктами господарювання є відносини у сфері публічних закупівель, чим забезпечуються потреби державних підприємств, установ та організацій в товарах, роботах та послугах.

Навчальна практика здобувачів вищої освіти з публічних закупівель є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців з обліку і оподаткування.

Практика, як елемент навчального процесу, проводиться з метою закріплення і розширення знань, отриманих здобувачами вищої освіти; набуття необхідних практичних вмінь роботи за фахом в умовах університету; оволодіння новими законодавчо-нормативними та методичними аспектами у сфері публічних закупівель. Зміст практики визначається наскрізною та робочою програмами.

До того ж, практика сприяє розвитку самостійної роботи здобувачів вищої освіти. У процесі проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти мають самостійно відбирати і систематизувати інформацію у межах поставлених перед ними завдань; застосовувати отримані знання на практиці; розвивати навички роботи в колективі; здійснювати самоконтроль.

Навчальна практика з публічних закупівель передбачає формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань про здійснення процедури публічних закупівель, опанування теоретичними та практичними навичками самостійного вирішення завдань, пов'язаних із публічними закупівлями, зокрема й в системі електронних закупівель PROZORRO в контексті соціальних, економічних та політичних процесів в Україні.

Метою навчальної практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, одержаних під час вивчення дисципліни «Публічні закупівлі», набуття практичних навичок з організації та проведення публічних закупівель для їх використання в процесі практичної діяльності

Завданнями навчальної практики:

- систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань з публічних закупівель;
- розвиток навичок самостійної роботи із законодавчими та нормативними актами;
- засвоєння порядку проведення публічних закупівель з використанням електронної системи ProZorro;
- закріплення теоретичних знань проведення спрощеної закупівлі;
- закріплення теоретичних знань проведення процедур закупівель;
- аналіз з тендерною документацією та порядком поданням тендерної пропозиції;
- поглиблення теоретичних знань щодо проведення електронного аукціону;
- аналіз особливостей організації державного регулювання та контролю у сфері публічних закупівель.

Основні фахові компетентності спеціальності за ОПП: ФК3. Здатність формувати обліково-аналітичні дані для задоволення інформаційних потреб користувачів. ФК5. Здатність здійснювати обліково-аналітичні процедури із застосуванням спеціалізованих програмних засобів та комп'ютерних технологій. ФК9. Здатність поглиблювати здобуті професійні знання, використовувати їх для розв'язання практичних ситуацій, дотримуючись принципів професійної етики. ФК13. Здатність організовувати та проводити публічні закупівлі.

Основні програмні результати навчання: ПРН 5. Проявляти вміння працювати самостійно і в команді, проявляти лідерські якості, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися етичних принципів, норм та стандартів професійної етики. ПРН 6. Розуміти місце і значення облікової, податкової, фінансово-економічної та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств. ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи та комп'ютерні технології для обліку і оподаткування. ПРН 15. Реалізовувати на практиці знання щодо процедури публічних закупівель товарів, робіт, послуг.

Термін проходження виробничої практики встановлюється навчальним планом університету.

БЮДЖЕТ РОБОЧОГО ЧАСУ НА ПЕРІОД ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ п/п	Зміст роботи	Тривалість (дні)
1	Аналіз нормативної база та теоретичних аспектів проведення публічних закупівель	1
2	Робота у електронній системі закупівель Prozorro	1
3	Планування закупівель, порядок визначення предмету закупівлі, подання та розміщення тендерної документації та тендерного забезпечення	2
4	Вивчення порядку проведення спрощених закупівель	1
5	Вивчення порядку проведення процедур закупівель	1
6	Вивчити порядок проведення аукціону	1
7	Вивчити порядок оскарження процедури закупівель	1
8	Аналіз моніторингу публічних закупівель	1
9	Тренінг	1
10	Захист завдання з навчальної практики	1
	Разом	10

ЗМІСТ ЗАВДАННЯІВ ПРАКТИКИ

ЗАВДАННЯ 1. Аналіз нормативної база та теоретичних аспектів проведення публічних закупівель

Необхідно проаналізувати основні законодавчо-нормативні документи, що регулюють процес проведення публічних закупівель: накреслити блок-схему законодавчо-нормативного забезпечення публічних закупівель; визначити останні зміни та проаналізувати їх вплив на формування документації. Обрати одну із запропонованих завершених публічних закупівель та проаналізувати її на відповідність чинному законодавству. Створити презентацію за орієнтовною тематикою або знайти до 5 джерел інформації за тематикою першого дня практики та зробити їх аналіз. Навчитись користуватися веб-порталом [Infobox.prozorro](http://Infobox.prozorro.gov.ua).

Орієнтовна тематика для презентацій

1. Нормативно-правові основи організації та проведення публічних закупівель.
2. Методика та інструментарій публічних закупівель відповідно до нормативної документації.
3. Аналіз організації та проведення публічних закупівель відповідно до нормативних джерел.

Здобувачі вищої освіти можуть обрати власну тематику. Обсяг презентації не повинен перевищувати 10 слайдів, має включати список використаних джерел.

ЗАВДАННЯ 2. Робота у електронній системі закупівель ProZorro.

Охарактеризувати електронну систему закупівель ProZorro та порядок проведення публічних закупівель на електронних майданчиках. Надати характеристику діяльності установи чи організації, основні економічні показники, охарактеризувати організаційну структуру установи, яка займається проведенням публічних закупівель чи бере участь у них.

ЗАВДАННЯ 3. Планування закупівель, порядок визначення предмету закупівлі, подання та розміщення тендерної документації та тендерного забезпечення.

Ознайомитись з порядком складання плану для проведення закупівель, визначення предмету закупівлі, розглянути порядок планування та етапи проведення публічних закупівель через електронну систему ProZorro. Розглянути порядок подання тендерної документації, строки в які здійснюється оприлюднення. Скласти план закупівель на рік на прикладі установи замовника, скласти та проаналізувати тендерну документацію до умовної закупівлі.

ЗАВДАННЯ 4. Вивчення порядку проведення спрощених закупівель.

Вивчити основні фактори участі у публічних закупівлях, правильність оформлення відповідної документації, яка потрібна для участі в публічних закупівлях, вимоги до замовників та учасників закупівель. Розглянути положення та порядок проведення спрощених закупівель на конкретному прикладі.

ЗАВДАННЯ 5. Вивчення порядку проведення процедур закупівель.

Закріпити порядок проведення процедур закупівель замовниками та/або учасниками, охарактеризувати форми проведення закупівель. Розглянути особливості проведення процедури відкритих торгів. Ознайомитись з тендерною документацією, з порядком та поданням тендерної пропозиції, з поняттям та процедурою проведення електронного аукціону на конкретному прикладі. Розглянути особливості організації проведення переговорної процедури закупівель та процедури конкурентного діалогу.

ЗАВДАННЯ 6. Вивчити порядок проведення аукціону

Проаналізувати порядок та етапи проведення аукціону по поданим тендерним пропозиціям. Визначити його елементи та послідовність, основні зони ризику.

ЗАВДАННЯ 7. Вивчити порядок оскарження процедури закупівель

На конкретному прикладі проаналізувати порядок подання скарги, розрахунок оплати за подання скарги, процедуру їх розгляду та реалізації рішення органів оскарження.

ЗАВДАННЯ 8. Аналіз моніторингу публічних закупівель

Проаналізувати особливості організації державного регулювання та контролю у сфері публічних закупівель. Визначити призначення та структуру органів, які здійснюють контроль у сфері публічних закупівель. Розглянути особливості діяльності системи моніторингу публічних закупівель в Україні за допомогою веб-порталу Dozorro.

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Завдання навчальної практики виконуються в зошиті. По закінченню терміну проведення навчальної практики (останній день навчальної практики) проводиться захист виконаних завдань навчальної практики.

Захист виконаних завдань навчальної практики приймає комісія у складі трьох НПП кафедри.

Під час захисту здобувач вищої освіти має коротко відповісти на запитання членів комісії та продемонструвати свої теоретичні знання та практичні навички з публічних закупівель.

Здобувачам вищої освіти, які успішно захистили завдання навчальної практики у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці проставляється оцінка з навчальної практики з публічних закупівель.

Якість виконання та захист навчальної практики з публічних закупівель здобувачами вищої освіти початкового рівня (короткий цикл) другого курсу денної форми навчання оцінюються за кількістю балів, отриманих здобувачами за їх виконання та захист (табл. 1) на основі шкали оцінювання ECTS (табл. 2).

Таблиця 1 Розподіл балів за видами роботи здобувача вищої освіти на практиці

Вид роботи	Сума балів	
Аналіз нормативної база та теоретичних аспектів проведення публічних закупівель (кейс)	4	6
Робота у електронній системі закупівель Prozorro	4	6
Планування закупівель, порядок визначення предмету закупівлі, подання та розміщення тендерної документації та тендерного забезпечення	2	3
Вивчення порядку проведення спрощених закупівель	5	9
Вивчення порядку проведення процедур закупівель	5	9
Вивчити порядок проведення аукціону	5	9
Вивчити порядок оскарження процедури закупівель	5	9
Аналіз моніторингу публічних закупівель	2	3
Тренінг	4	6
Виконання практичних завдань під час проходження навчальної практики	36	60
Захист теоретичного та практичного матеріалу навчальної практики	24	40
Разом за навчальну практику	60	100

Навчальна практика передбачає можливість участі у заходах неформальної освіти з тематики практики, а також участі у практичному тренінгу - змодельованій ситуації з підготовки і проведення процедури публічних закупівель (спрощених закупівель) у групах (тріадах). Тренінг являє собою аналіз здобувачами вищої освіти тендерної документації та тендерних пропозицій однієї публічної закупівлі. Тендерна документація та тендерні пропозиції містять помилки та пропуски, які здобувачі вищої освіти мають виправити та заповнити, після чого – висвітлити власну думку щодо опрацьованої інформації.

Таблиця 2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Термін проходження практики: 09.05.22-20.05.22

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Dubinina M. Monitoring of the activity of the public procurement system in the countries of european union and Ukraine / M. Dubinina, I.Ksonzhyk // Baltic Journal of Economic Studies. - Vol. 3 (2017) No. 5. – P. 238-244 URL : <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/259> (Web of Science)
2. Syrtseva S. Digital Technologies in the Organizataon of Accounting and Control of Caiculations for Tax Liabilities of Budgetary Institutions / S Syrtseva, S Burlan, N Katkova, Y Cheban, T. PISOCHENKO, A. Kstyrko // Special Issue: Impact of Current Trends in Social Commerce, Economics, and Business Analytics. – Vol. 39 No. 7 (2021). URL : <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/issue/view/318> (Web of Science and Scopus)
3. Dlaczego faktoring. URL : <https://bank.santander.pl/faktor/czym-jestfaktoring/dlaczego-faktoring/dlaczego-faktoring.html> (дата звернення: 15.06.2021)
4. Пісоченко Т. С., Тішечкіна К. В., Юношев С. Ю. Розвиток публічних закупівель : від минулого до сучасного. / Т. С. Пісоченко, К. В.Тішечкіна, С. Ю. Юношев // Modern Economics. 2021. № 26(2021). С. 129-134. URL : <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9679/1/pisochenko.pdf>
5. Про публічні закупівлі. Посібник для замовників. URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/580/1.pdf> (дата звернення: 15.06.2021)
6. Порадник для публічних закупівель (для учасників). URL : <https://radnyk.academy/produkcja/posibnuk-z-publichnikh-zakupivel-dla-uchasnikiv> (дата звернення: 15.06.2021)
7. Методичний посібник з публічних закупівель. URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/575/1.pdf> (дата звернення: 15.06.2021)
8. Пісоченко Т. С., Сирцева С. В., Лугова О. І. Факторинг у Prozoгго. / Т. С. Пісоченко, С. В. Сирцева, О. І. Лугова // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти : Матеріали V Міжнарод. наук.-практ. інт.-конф., 19-20 листопада 2020 р., Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – ст. 86-89 URL : https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/zt-oaf-2020.pdf#page=86

9. Пісоченко Т. С. Зарубіжна практика проведення публічних закупівель у державному секторі. URL : <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8898/1/42-44.pdf>

10. Пісоченко Т.С., Лугова О.І. Контроль публічних закупівель в Україні. / Т. С. Пісоченко, О. І. Лугова// Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XVIII Всеукраїнської наукової конференції. Київ: ДП «Інформ. – аналіт. агентство», 2020. С. 116-118. URL : <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/4660>

11. Чебан Ю.Ю., Сирцева С.В. Публічні закупівлі: вітчизняний та міжнародний досвід. Стратегія інтеграції аграрної освіти, науки, виробництва: глобальні виклики продовольчої безпеки та змін клімату: матеріали міжнародного форуму (м. Миколаїв, 26 травня 2021 р.). Миколаїв : МНАУ, 2021.

12. Cheban Y.Y., PISOCHENKO T.S., MIROSHYN N.W. Appeals against customer actions in the public procurement process: features in Ukraine and other countries. Цифровая экономика: новая архитектура бизнеса и трансформация компетенций. Сборник материалов международной научно-практической конференции (г. Караганда, 15 декабря 2020 г.). Караганда. 2020. С.325-328.

13. Чебан Ю.Ю., Сирцева С.В. Електронна система публічних закупівель в Україні: особливості функціонування та перспективи розвитку. *Modern Economic*. 2021. №27(2021). С. 221-228. URL : <http://modecon.mnau.edu.ua/electronic-system-of-public-procurement/>

Інформаційні ресурси

1. ProZorro публічні закупівлі [Електронний ресурс]. URL : <https://prozorro.gov.ua>

2. Міністерство економіки та розвитку торгівлі України [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.me.gov.ua>

3. Редакція журналу «Радник у сфері державних закупівель» [Електронний ресурс]. URL : <http://radnuk.com.ua>

4. Інформаційний ресурс системи ProZorro [Електронний ресурс]. URL : <http://infobox.prozorro.org>

5. Всі публічні закупівлі України. Електронний майданчик «Державні закупівлі. Онлайн». [Електронний ресурс]. – URL : <https://www.dzo.com.ua/>

6. Департамент економічного розвитку торгівлі. Інформація щодо вебресурсів, на яких розміщується інформація про проведення тендерних процедур за кордоном. Веб-портал : URL : <http://www.gue.sm.gov.ua/index.php/uk/zakordonni-tenderni-zakupivli>

7. Моніторинговий портал [Електронний ресурс]. – URL : <https://dozorro.org/>
8. Інформаційний ресурс. ProZorro Інфобокс. [Електронний ресурс]. – URL : <https://infobox.prozorro.org/>
9. QLIK® USER LICENSE AGREEMENT. [Електронний ресурс]. – URL : <https://bi.prozorro.org/hub/stream/aaec8d41-5201-43ab-809f-3063750dfafd>

Законодавчо-нормативні акти

1. Бюджетний кодекс України : кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення: 15.06.2021)
2. Деякі питання закупівлі товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19) на території України : постанова Кабінету міністрів України від 20.03.2020р. № 225. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225-2020-%D0%BF/ed20200320#Text> (дата звернення: 15.06.2021)
3. Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження : постанова Кабінету міністрів України від 22.04.2020р. № 292. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 15.06.2021)
4. Про затвердження примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі : наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 07.04.2020р. № 649. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0649915-20#Text> (дата звернення: 15.06.2021)
5. Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 17.03.2016 р. №454. URL : <http://zakon.gbb.com.ua/regulations/1521/8196/8197/485199/>. (дата звернення: 15.06.2021)
6. Про публічні закупівлі : закон України від 25.12.2015р. № 922-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>. (дата звернення: 15.06.2021)

Навчальне видання

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

**Методичні рекомендації
щодо проходження навчальної практики здобувачами вищої освіти
освітнього ступеня «молодший бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної форми здобуття вищої освіти**

Укладачі: **Дубініна** Марина Вікторівна
Ксьонжик Ірина Володимирівна
Пісоченко Тетяна Сергіївна
Сирцева Світлана Володимирівна
Чебан Юлія Юріївна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. ____
Тираж ____ прим. Зам. № ____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.